

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת ויקהל - פקודי

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. עשיית הציץ ב. עשיית הכותנות
- ד. עשיית הארון והכפורת
- ה. מינוי בצלאל ואהליאב וחכמתם
- ו. איסור מלאכה בשבת ו. עשיית החצר והקלעים
- ח. ציווי הקמת המשכן ח. עשיית האפוד
- י. עשיית המצנפת והאבנט י. עשיית היריעות
- כ. משה מצווה על מלאכת המשכן
- כ. עשיית מזבח העולה וכליו
- ל. סיכום תרומת המשכן
- ל. סיכום משקל המתנות התרומה
- ל. עשיית המנורה מ. עשיית מזבח הקטורת
- ג. עשיית הכיור וכנו
- ג. הבאת הכלים והבגדים למשה
- ס. עשיית המעיל ז. עשיית החושן
- ר. חיבור החושן לאפוד
- ש. עשיית הקטורת ושמן המשחה
- ש. הקמת המשכן ע"י משה
- ת. עשיית הקרשים ת. עשיית השולחן
- ת. כיסוי המשכן וגילוי כבוד ד'

שאלה לשולחן השבת

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ד' לעשות אתם: שישת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדשי שבת שבתון לד' כל העשה בו מלאכה יומת"

בפרשות הקודמות ציוה הקב"ה למשה אודות מלאכת המשכן וכליו בפירוט, ובסוף, בפרשת כי תשא הוסיף לצוותו ולהזהירו על השבת. ויש לבאר אם כן, מדוע משה בתחילת דבריו לבני ישראל, הקדים להזהירם אודות השבת בטרם החל לצוותם על תרומת המשכן ופרטי עשיית הכלים?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ד' בן עשו ויברך אתם משה"

בילקוט שמעוני (רמז תיח) כתוב: 'מה היא הברכה שברכך? ...רבי מאיר אומר, כך ברכך: ד' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים'. ויש לבאר מדוע בחר משה דווקא בברכה זו בסיום מלאכת המשכן? בהמשך המדרש (שם רמז תכ) מבואר, שבסיום מלאכת המשכן עמדו כל בני ישראל בחצר המשכן, וכשראו את האש יורדת מן השמים ואוכלת על המזבח את חלבי הקרבנות, השתחוו והשתטחו על פניהם, ולמרות שכל גודלה של חצר המשכן (עד למזבח) היה חמישים על חמישים אמה, נעשה נס ולכל אחד מהם היה מקום ארבע אמות הדרוש לאדם ממוצע כדי להשתחוות בפישוט ידיים ורגלים. עתה נחשב: ישנו כלל ידוע שרוחב ממוצע הנצרך לאדם הוא אמה, דהיינו שכל אחד מבני ישראל היה צריך שטח של אמה על ארבע אמות כדי להשתחוות. אם נחלק את חצר המשכן (חמישים על חמישים אמה) לרצועות ברוחב אמה ובאורך ארבעים ושמונה אמות, בכל אחת מהרצועות הללו יוכלו להשתטח שנים עשר איש (אמה על ארבע אמות לאיש) ובכולן יחד שש מאות איש (שתיים עשרה כפול ארבעים ושמונה). כיון שהשתמשנו רק בארבעים ושמונה אמות מאורך חצר המשכן, נותרו לנו עוד שתי רצועות בנות אמה על חמישים אמות שלפי החשבון הנ"ל יכלו להשתטח בהן עשרים וחמישה איש, ונמצא שבדרך הטבע לא היה מקום בחצר המשכן אלא לשש מאות עשרים וחמישה איש בלבד. כיון שמניין בני ישראל באותו זמן היה כשש מאות ושלוש אלף איש, ובצירוף עשרים ושנים אלף הלויים נקבל שש מאות עשרים וחמש אלף איש, נמצא שהיו בני ישראל זקוקים לשטח הגדול פי אלף משטח חצר המשכן, כדי שכל אחד מהם יוכל להשתחוות בפישוט ידיים ורגלים. ומכיון שכבר היו פי אלף ממה שחצר המשכן יכולה להכיל, לכן, לא הייתה ברכה מתאימה יותר לאותה שעה, אלא: ד' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם עוד אלף פעמים'. (פנים יפות)

"ויבאו האנשים על הנשים"

בכסף משנה (פ"א מהל' ביה"ב הי"ב) כותב שמפסוק זה לומד הרמב"ם שנשים חייבות בבנין ביהמ"ק, וכן בשו"ת בית יצחק הביא ראייה לדעת הרמב"ם מזה שעבדים חייבים בכך ודינם שווה לנשים. ויש לבאר לשיטתם, כיצד שייך לחייב נשים במצווה זו הלוא ההלכה היא שאין בנין ביהמ"ק בלילה ולכאורה דבר זה גורם למצוה זו להיות מצוה עשה שהזמן גרמא, שמהן נשים פטורות? ויש לומר: א. כאן אין הזמן גורם לקיום המצוה, אלא הזמן גורם לאי-קיום המצוה. ב. מפני שיכולות לקיים את המצוה בממונן. ג. זו מצוה המוטלת על הציבור ומצוה של רבים. ד. מפני שאין זה חיוב בגופן אלא יכולות לשלוח שליח. ה. מדאורייתא האיסור הוא לסיים בלילה את בניינו ורק מדרבנן אין עוסקים במלאכה כלל בלילה. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

הזעינו כעת את המצוה לפסח!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. בסיס העמודים, שעליהם היו נשענים
- ב. עבר בכל קרשי המשכן
- ג. מקישוטי המנורה, המוזהבת והטהורה
- ד. השי"ת נתן לבצלאל
- ה. העם הביא למלאכת המשכן: "די ו _____"
- ו. בראש עמודי החצר
- ז. "ויעש לו _____ סביב"
- ח. השי"ת מילא את בצלאל ואהליאב ב-
- ט. בפינות הארון
- י. עשו אותן מעיזים
- כ. מקישוטי המנורה
- ל. היו חמישים כאלו בכל יריעה קיצונית במחברת
- מ. הלולאות היו -
- נ. מהתכשיטים שכל נדיב לב הביאו
- ס. מכלי המשכן
- ע. אורך קרשי המשכן וכן גובה המשכן
- פ. בפתח המשכן, החצר וקודש הקודשים
- צ. הנשים הביאו את המראות ה _____
- ק. בפינות המזבחות, היו קבועות
- ר. לשולחן היו ארבע _____
- ש. אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו
- ת. שימשו מעורותיהם למעשה המשכן

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. "ופי המעיל בתוכו כפי _____"
- ב. אדני החצר ויתדות החצר הושמו _____ לחצר
- ג. הכתנות נעשו מעשה _____
- ד. המכנסיים היו עשויים מ -
- ה. מאבני החושן (3)
- ו. "ואם לא יעלה הענן ולא _____ עד יום _____"
- ז. כך מתרגם אונקלוס את המילה 'ספיר'
- ח. שם שמו את מזבח העולה, שמנחושת נעשתה
- ט. פתיל
- י. תפארת המגבעות - " _____ המגבעות" (רש"י)
- י. מאבני החושן
- ל. החושן היה -
- ם. המילה האחרונה בפרשה (ובכל חומש שמות)
- ן. "אבני _____ לבני ישראל"
- ס. החושן היה _____ על האפוד ע"י פתילי תכלת
- ע. שיעור תרומת החובה, מבין עשרים שנה
- ף. ציפו את ראשי העמודים וחשוקיהם ב-
- ץ. מבגדי הכהן הגדול
- ק. נאמר בסיום פרשתנו
- ר. אחראי לחלק את הלווים לעבודתם
- ש. בבגדי השרד לשרת בקדש לא הופיע חומר זה
- ת. בני ישראל תרמו בקע ל _____

ואלה שמות

"ובצלאל בן אורי בן חור" (לה,כב)

מלבד השם בצלאל שנקרא כך על ידי אימו, אלו שמות נוספים היו לו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

"ראו קרא ד' בשם בצלאל" הווא שכתוב: "טוב שם משמן טוב". כמה הולך שמן טוב? מקיטון לטרקלין. ושם טוב הולך מסוף העולם ועד סופו, שנאמר: "ויצא שם דויד בכל הארצות". שמן טוב נופל על המת והוא מבאיש, שנאמר: "זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח". שם טוב נופל על המת ואינו מבאיש, שנאמר: "ויעל וישכב על הילד". אמר ר' לוי: משל לשתי ספינות, שהיו פורשות לים הגדול, אחת יוצאת מן הלמין (הנמל), ואחת נכנסת ללמין. זו שיוצאת, היו הכל שמחים בה, זו שנכנסת לא היו הכל שמחים בה. פיקח אחד היה שם, אמר: חילופי הדברים אני רואה כאן, זו שהיא יוצאת מן הלמין, לא היו הכל צריכים לשמוח, שאינם יודעים באיזה פרק היא עומדת, ומה ימים מזדווגים לה, ומה רוחות מזדווגות לה. וזו שנכנסת ללמין, היו הכל צריכים לשמוח, לפי שהם יודעים שנכנסת בשלום, ויצאה בשלום מן הים. כך אדם נולד מונים לו למיתה. מת מונים לו לחיים, ועליו אמר שלמה: "ויום המות מיום הולדו". טוב שם משמן טוב, טוב היו שמות חנניה מישאל ועזריה, משמן המשחה שנמשחו נדב ואביהוא. למה? שאלו נכנסו להקריב ויצאו שרופים, ואלו נכנסו לכבשן האש ויצאו בשלום.

מילה בפרשה

**מסביבו מסתובבים,
ומדת משקל לכבדים,
הסיבה בגינה סגרנו החלון,
ומאד נפוץ כיחידת מזון.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

שעשועי דאורייתא

"בבוקר בבוקר"

מלבד תרומת המשכן, על אלו דברים נוספים בתורה נאמר

שהיו 'בבוקר בבוקר'? (3)

מצאו נא בפרשה:

- את האות ו' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
- שלושה פסוקים רצופים שמסתיימים באותן 4 מילים.
- רצף של 12 מילים המופיע פעמיים ברצף עם מילה אחת המפרידה.
- מידת אורך שמוזכרת בתורה רק בהקשר של דבר המוזכר בפרשה.
- דבר המופיע בתחילת פרשת ויקהל ובסוף פרשת פקודי.
- שם של אחד מטעמי המקרא.

ושפני טמוני חול

'סיג להרישה הרישה' - למה הכוונה?

"ויבואו האנשים על הנשים"

יש להבין מה הכוונה במה שכתוב שהאנשים באו 'על' הנשים ומדוע לא כתוב שבאו עם הנשים או לפניהן? אלא, כשבני ישראל הוזילו מכספם ומהונם לבניין המשכן, היה זה כתשובת המשקל לחטא העגל אשר גם בו התפרקו בני ישראל מזהבם וכספם. עתה, משעשו האנשים תשובה עלו במעמדם על הנשים, שהרי 'במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים עומדים' (ברכות ל"ד:) - כי להודות על חטא, לומר 'חטאתי', ולחפש דרך תשובה, קשה על האדם ביותר. לכן אמרה התורה: "ויבואו האנשים על הנשים" שבמעמד זה, האנשים התעלו בדרגתם על הנשים. (הרי"ם)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

- "ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה את המשכן עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה רקם עשה אתם"
- "ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אבני הקדש ואת אבני הפרכת מאת אבנים למאת הככר ככר לאבן"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: מתי מספיק שיהיו 6 אנשים מתענים בבית הכנסת כדי לקרוא 'ויחל' ומתי אומרים שצריכים דווקא שבעה או יותר? - - בשני וחמישי שממילא קוראים אפשר 6, ובשאר ימים צריכים 7. (מ"ב תקסו ס"ק יד) **לסדר את הפרשה** - וכל היתדת למשכן ולחצר סביב נחשת". **חידון א' ת'** - אדנים, בריח התיכון, גביעים, דעת, הותר, ויום, זר זהב, חכמה, טבעות, יריעות, כפתורים, לולאות, מקבילות, נזם, סירות, עשר, פרוכת, צובאות, קרנות, רגלים, שולחן, תחשים. **חידון א' ת' הפוך** - תחרא, סביב, אורג, בד, פטדה אחלמה ישפה, יסעו העלותו, שבזיו, בפתח המשכן, חוט, פארי, נופך, כפול, מסעיהם, זיכרון, רכוס, בקע, כסף, ציץ, חזק חזק ונתחזק, איתמר, שש, גולגולת. **שעשועי דאורייתא** - ליקוט המון, הקטרת הקטורת ועריכת עצי המערכה על המזבח. 1. "טוו ויביאו". 2. "ווי העמודים וחשוקיהם כסף". 3. "מאה באמה: עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשוקיהם כסף: ולפאת - צפון - מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשוקיהם כסף: ולפאת". 4. זרת. (וכן בתצוה) 5. אש. 6. "הרביעי". **ואלה שמות** - ראיה, שהראה הקב"ה לכל שהוא מתוקן מבראשית לעשות את המשכן. בן שובל, שהוא בא להעמידו למשכן כשובר. יחת, שנתן חתייתו של הקב"ה על ישראל. אחומי, שאיחה את ישראל להקב"ה. להד, שהעמיד הוד והדר במשכן שהיה הדרן של ישראל. לרבי אדא בר חייא: קרוי להד, משום שהדל שבשבתים (אהליאב משבט דן) מדבק לו במשכן. (ע"פ מדרש רבה ותנחומא כי תשא) **מילה בפרשה כי תשא** - קרן. "הגוף הכלכלי המנהל" - גוף המנהל כספים קרוי 'קרן', "את הסכום הבסיסי גואל" - סכום כסף ראשוני ובסיסי קרוי 'קרן', "וכשהוציא אותו מהפינה" - מילה נרדפת לפינה - 'קרן', "אז זרח והאיר כפינה" - מילה נרדפת לזרח והאיר: 'קרן'. **טמונות בפרשה** - 1. "הכיר" (מ,יא) 2. "פעמון ורימון" (לט,כו) 3. בצל+L= בצלאל" (לח,כב) 4. בגדי הכהונה לאהרן (לט,מא) 5. "זויהם" (לו,לח) 6. "שמן למאור" (לה,ז) 7. "חבורות" (לט,ד) 8. "גביעיה" (לו,ט) 9. "מנורה" (לו,יז) 10. "מזרקות" (לח,ג) 11. קיפוד מבולבל: "פקודי" (לח,כא) 12. "קערותיו" (לח,טז) 13. "עזיזים" (לה,ו) 14. "המגבעות שש" (לט,כח) **טמונות בהפרשה** - 1 "מצות יאכל" (מה,כא) 2. "בבקר בבקר" (מו,טו) 3. "והשתחויו... פתח השער" (מו,ג) 4. "מאיש שוגה ומפתי" (מה,כ) **שאלה לשלחן השבת תרומה** - שאלנו: מדוע כתבה התורה דווקא 'איש' ולא כתוב: "ויקחו לי תרומה מאת כל איש ואשה"? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. הכוונה למחצית השקל שנשים אינם שוקלות. (אוה"ח) 2. במילה 'איש' הכוונה לנפש' ולא דווקא לזכר. (בן הרמב"ם) 3. אין מקבלים מתנה מרובה מאישה נשואה, שמא נותנת שלא ברצון בעלה. 4. עיקר הציווי הוא ככפרה על העגל, והנשים לא חטאו.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייץ

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com: חידוקים והערות: כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

3

2

1

7

6

5

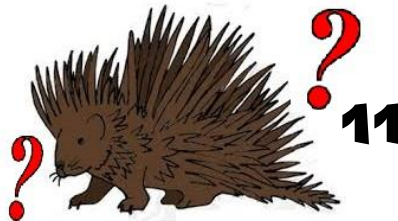
8

10

9

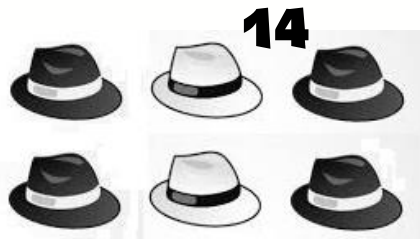
11

מחשבה טובה

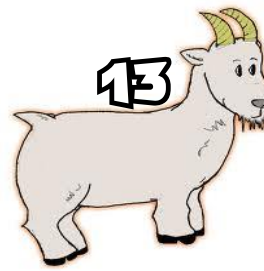
התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"וקדה" (לכד)

14

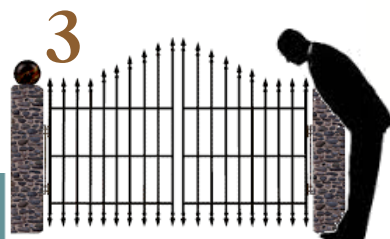
13

12

הפטרת החודש "כל העם הארץ" (יחזקאל מה, טז - מו, ח)

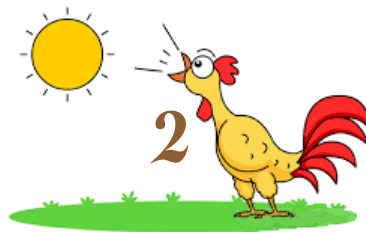
טמונות בהפטרה

3

4

2

1

